

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

<i>Helyben házhoz hordva:</i>		<i>Yidéken postai szétküld:</i>	
Egész évre 12 frt	Egész évre 14 frt	Fél évre 7 "	Fél évre 7 "
Negyed évre 3 "	Negyed évre 3.50	Egy órára 1 "	Egy órára 1.20

Kiadóhivatal:

As „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petít sor egyszer . . . 6 kr | Bélyegdíj külön 30 kr
Minden következőnél . . . 4 " | Nyilttér sora 15 "

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentesen leveleket csak innert kéztől fogadunk el.

Késziratokat vissza nem küldünk.

Lovagiasság és kiengesztelés.

Arad, október 17.

(—s.) Szinte hihetetlenül hangzott, oly váratlan meglepetésként jött a hír, melyet szombat reggelre a fővárosi sajtó napilapjai hoztak nyilvánosságra, hogy a budapesti főhadtestparancsnok koszorut fog tenni a szabadságharcban elesett honvédek emlékére emelt szoborra Buda várában, s hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a magy. kir. honvédségnek egy-egy diszszázada ki fog vonulni a leleplezési ünnepélyre. De a mily váratlanul és nyilvános előkészítés nélkül jött e hír, ép oly kedvező és jótékony hatást gyakorolt minden igaz magyar hazafira és elfogulatlan emberre, mert hisz nem mai keletű azon erősen táplált óhajításunk, vajha a közös hadsereg a 1848—49-es évek iránt elismerés nyilvánítása által szívünknek és érzületünknek azt az elégtételt megadná, mely egyedüli hiányzó körülmény volt még a király és a nemzet között helyre állott viszony harmóniájában. Persze, ez a lépés sokkal nagyobb jelentőségű és sokkal kényesebb hátterű, semhogy az minden alkalom nélkül bármikor megtörténhetett volna. Es ime az intező körök körültekintése és tapintata megtalálta a legkedvezőbb alkalmat a budai honvédszobor leleplezési ünnepélyében, amikor csakugyan erre senki sem gondolt. Azért okozott a dolog oly nagy meglepetést.

Köztudomású, hogy a 48—49-es honvédegyelet leleplezési ünnepélyének ezen programjában kinek van része, s kétségtelen hogy elismerés illeti meg mind azokat, kik a nemzet egy forrón táplált óhajításának teljesítésére a kedvező alkalmat ily tapintatosan és czélszerűen ragadták meg. Szapáry Gyula gróf miniszterelnök és Lobkovitz herceg az államférfiúi eszélynék és lovagiasságnak olyan példáját nyújtották a jelen esetben, melyet még csak dicsőségesen uralkodó felséges urunk királyunk bölcsesége halad felül, ki 1867-ben a nemzet által felajánlott kormányzási ajándékot az 1848—49-iki szabadságharcz aggharczosainak ajándékozta s ezen fenkölt és nemes lelkü elhatározásához egészen méltó rendelkezést tett most ismét, midőn utasítást adott, hogy a közöshadseregnek legfőbb képviselője Magyarországon és ugyanannak, valamint a honvédségnek egy-egy disz százada a 48—49-ben elesett névtelen honvédhősök emlékének a legünnepélyesebb tisztelgést adja meg. Első alkalom ez annak, hogy a közöshadsereg zászlót fog hajtani a 48—49-es honvédek emlékének tiszteletére s ez által egészen és örök időkre át lesz hidalva azon út, mely a hadsereg tradíciói és az 1848—49-iki dicsőséges évek között fennfoglott.

Csak természetes, hogy ilyen lovagias közeledéssel szemben a magyar nemzet lovagiasságának és nemességének hasonló mértékben kellett nyilvánulnia. És a 48-as honvédegyelet vezető férfainak, köztük Tiszta Lászlónak és Ivánka Imrénnek becsületére válik, hogy nemzetünk ezen jellemvonásainak ilyen praegnant érvényre juttatása által a kiengesztelést teljessé tették, mert e nélkül a kölcsönösség nélkül a kiengesztelés nem lenne teljes nem lenne a magyar nemzethez méltó.

Jól érezzük ezt mindnyájan és különösen jól érzik ezt a 48-as honvédek, kik a leghivatottabbak a kérdés elbírálására. Midőn félretéve minden keserűségnek és szenvedésnek emlékét nyomban a honvéd szobornak a főhadtestparancsnok által történt megkoszoruzása után ők maguk az elesett osztrák katonák emlékére a budai Szent-György-téren felállított oszlopot megkoszoruzták, mert mint vitéz harcosok abból az elvből indulnak ki, hogy minden katona annál nagyobbra becsüli ellenfelét mentül vitézebbül harcolt.

Az öreg honvédeknek ez a nemes és lovagias felfogása a nemzet józan közvéleményében teljes viszhangra talált, és a sajtónak tulnyomó része e fölött való örömeinek adott kifejezést, amivel tartozunk az öreg honvédeknek a kegyeletes kiengesztelésnek, és magának Felsőes Urunknak és Királyunknak!

De sajnos a szélsőbaliak organumai s férfai mindenáron megakarnak felelni szélső tulzó nevüknek és szélsőségükben megfélekedeznek arról, amivel tartoznak a nemzetnek és a királynak.

Ez a párt a kegyelet és a kiengesztelés és percceneteit is, midőn minden magyar ember szívét a király iránti hűség érzete fokozottan tölti el, a pártpolitika otromba céljaira akarja fölhasználni. Más okát eljárásának nem vagyunk képesek elképzelni, mint hogy a Szapáry kormány ezen sikere annyira bántja, hogy nem átalja emiatt a nemzet és a király hangulatába diszharmoniót vegyíteni.

Az egész ország közvéleményének fel kell zudulnia ezen lelkiismeretlen és tapintatlan eljárás ellen, hogy nyomtalanul elsöpörje ezt az áramlatot melynek képviselői hangzatos szavakkal akarják alacsony érdekeik védelmében a nemzet és a fejedelem teljes kiengesztelése ünnepélyének legszenteltebb percczeit megkeseríteni.

Belföld.

A közigazgatási reform.

A ház közigazgatási bizottságának legutóbbi ülésén kérdést intéztek Szapáry gr

miniszterelnökhöz az iránt, mikor szándékozik a közigazgatási javaslatokat benyújtani. A miniszterelnök, mint értesülünk, teljes határozottsággal kijelentette, hogy a reformjavaslatokat még az ő s z s z e l l e fogja tenni a ház asztalára.

A királynál

Magánkihallgatáson fogadta szombaton ő felsége délelőtt 11 órakor Vaszari Kolos hercegeprimást s utána Szapáry Gyula gr. miniszterelnököt. Mindegyik kihallgatás egész órán át tartott. A hercegeprimás titkára Kohl Medárd dr kíséretében hajtatott a királyi palotába, hol az őrség úgy érkezésekor, mint távoztakor a szokásos katonai tisztelgést végezte. Kétséget szem szenvedhet, hogy a függőben levő egyházpolitikai kérdések s a megoldást célzó törvényjavaslatok (polgári házasság, polgári anyakönyv, zsidóvalás recepciója) képezték a felség s a korona első tanácsosa és az ország első egyháznagyja közt a megbeszélés tárgyát.

A honvédszobor.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, október 17.

Tulajdonképen már a helyes cím erre a cikkelyre az volna: „A Hentzi-szobor”. Mert most már senki sem beszél honvéd-szoborról; mindenkit és kizárólag azaz ártatlan virágokból font koszoru foglalkoztat, amelyet a Hentzi szobrának szántak — az öreg honvédek kezéből.

A meghasonlás uralkodik az egész vonalon. Nemcsak az ellenzék a kormánypárt ellen, de támad már ellenzék ellenzék ellen is, s ez az utóbbi támadás van legalább is olyan elkeseredett mint az, amelyet a kormány ellen intéznek.

Hogy mennyire a szenvedélyek harca ez az egész kérdés, a legjobban illusztrálja ezt a „Budapesti Hirlap” és az „Egyetértés” ügye, vagy mondhatnók helyesebben az „Egyetértés” pechje. Ennek az utóbbi lapnak ugyanis az a szerencsétlen gondolata támadt, hogy neki rontson a „Bud. Hirlap”-nak az „Aradi Közlöny”-ben már jelzett s a Hentzi-szobor megkoszoruzását helyeslő cikkeért. A többiek között ezt mondja a „Budapesti Hirlap”-ról, hogy az ellentétbe helyezte magát a nemzeti becsülettel.

Ezért a meggondolatlan frázisért ma a Budapesti Hirlapban kegyetlen, de megérdemelt erővel ront az Egyetértésnek, helyesebben az „Egyetértés” szerkesztőjének Csávolszky Lajosnak a Rákosi Jenő hatalmas tolla, ki olyan kiméletlenül moud el egyes dolgokat az Egyetértésről, hogy az aligha ismerteti meg olvasóit a Budapesti Hirlap véleményével. Elmondja az Egyetértés-t. mindennek, csak tisztességes újságnak nem.

Rákosi szerint az „Egyetértés”, ha morálról kell prédikálni, az utolsó helyen áll. Szerinte ország-világ tudja, hogy az Egyetértést megvásárolhatja mindenki, miniszter, börtönés stb. Az Egyetértés áruba bocsátja — nem a meggyőződését, mert az nincsen — hanem a formáját és a közönségét.

Es így tovább. Izlelőnek ez is elég. Az „Aradi Közlöny“ olvasó közönsége nem érdemli meg, hogy mindazt a szemetet felhordjuk eléje, a mit mai számával a Budapesti Hírlap az Egyetértés fejéhez vág.

Még csak annyit, hogy ebből okvetlenül párbaj lesz. Hogy mikor és milyen? — azt majd annak idején közölni fogjuk.

* * *

A fennidézett ügy okozta hangulatot legjobban jellemzik a különböző pártok tegnap délután ebben az ügyben tartott értekezletei.

A kormány párt tagjai vasárnap este rögtönzött értekezletre ültek össze, melynek legérdekesebb tárgyát annak a kormányelnök által történt javaslatba hozásavolt, hogy a budai honvéd-szobor leleplezésének ügyét abban a valószínű esetben, ha a képviselőház hétfői ülésén felvetik, tüzze ki a ház keddi ülésének napirendjére. E javaslat abban a körülményben találja megoldását, hogy a szoborleleplezési ünnepélyre a honvédelmi bizottság meghívta a képviselőházat is ezt a meghívást az elnök ma a képviselőház tudomására hozza és így a kérdésel foglalkoznia kellene a háznak még abban az esetben is, ha az ellenzék napirend előtti felszólalás vagy interpelláció alakjában nem tenné azt diskuzió tárgyává. Ily körülmények közt jobbnak látszott, hogy maga a ház elnöke indítványozza a meghívónak a rendes tanácskozási formák szerint való napirendre tüzését. A keddi ülésen aztán határozni fog a ház a fölött, eleget tegyen-e a meghívásnak és ha igen, testületileg vagy küldöttség által képviseltesse-e magát a szoborleleplezési ünnepélyen. Hogy a párt maga mily álláspontot foglaljon el e kérdésben, az iránt a hétfőn este tartandó értekezlet fog határozni, a melyen a kormány is előadja a maga nézeteit s a melyre a pártnak vidéken tartózkodó összes tagjait távirati uton hívták meg. Ugy, a mint a dolgok tegnap este állottak, az illetékes tényszerűk ellene vannak a leleplezési ünnepély elhalasztásának s a párt tulnyomó részénél sem keltett az elhalasztás eszméje visszhangot és pedig annál kevésbbé, mert a vidékről már felérkezett egyes párttagok egyező értelemmel oda nyilatkoztak, hogy a szoborleleplezési ünnepély programja az illető vidékek nyilvánosságánál általános helyesléssel találkozott.

Az értekezlet ezenkívül a képviselőház legközelebbi tanácskozási rendje tárgyában is megállapodására jutott, megáéva téven a miniszterelnöknek azt a javaslatát, hogy a delegációk ülészakának e hó 22—26-e tájára várható berekesztéseig ne tartson a ház érdemleges üléseket.

A függetlenségi pártkör tegnapi értekezletén Eötvös Károlyt biztatta meg, hogy a mai ülésen interpellálja a kormányt a Henczi-koszoru miatt és a nemzethez intézendő kiáltványt szerkessze meg.

A népgyűlések eszméjét egyelőre elejtették.

A 48-as pártklub a Heintzi-szobor megkorozását sértőnek mondta s az interpellálással Ugron Gábort biztatta meg.

A vidékről az öreg honvédek egyesületei legnagyobb részét helyeslik az eszmét s a küldöttséget küldenek november 2-án Budapestre.

A képviselőház mai ülése rendkívüli érdeklődést keltett a képviselők és a közönség körében egyaránt. Déli 12 órára, mikorra az ülés ki volt tűzve, a karzatok zsúfolásig megteltek. A újságírói karzaton alig lehetett irni úgy szorongtak az emberek.

S a vége?

A remélt országra szóló botrányból semmi sem lett. Szapáry gróf egy ügyes stiklivel rábirta Eötvöst, hogy az interpellációjától álljon el és hagyja a magát holnapra. Eötvös ráált és beadta a derekát Ugron Gábor is, aki szintén interpellálni akart.

A karzatok közönsége szomoruan oszlott szét, mert mit sem kapott az óhajtott beszédből.

A képviselők látható derűtséggel özlöltek ki a házból. Csak Apponyi maradt ott néhány emberével s aggódva tanácskozott

a „helyzet“-ről, mely ismét kecsegteti, de ezuttal hántja is őt.

Mert Apponyi még mindig nem határozta el magát.

A delegációból.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, október 15.

A magyar delegáció teljes ülése.

Kezdeté d. e. fél 10 órakor.

Elnök: Tisza Lajos gróf.

Jegyzők: Hegedüs Sándor, Rakovszky István.

A mult ülés jegyzőkönyvét felolvasták és hitelesítették.

Elnök: T. országos bizottság! Kedves kötelességemnek tartom a miniszterelnök úrtól vett átirat folytán, hogy ő felsége a nenenapja alkalmából történt gratulációkat tudomásul vette és köszönettel fogadta. (Eljenzés.)

Bejeleníti ezután a lemondások folytán a tagokban beállt változást.

Wahrmann Mór betérjeszti a zárszámadási albizottság jelentését.

Ki fogják nyomatni.

A legközelebbi ülés kedden délelőtt 10 órakor lesz az albizottságok jelentéseinek átvételére. Szerlán d. e. 10 órakor tárgyalják a külügyi albizottság jelentését. (Helyeslés.)

Ülés vége délelőtt 10 órakor.

Külföld.

A német katonai javaslat.

A „Köln. Zeit.“ jelenti, hogy a katonai javaslat indokolása véglegesen meg van állapítva, s hogy a szövetségi tanácshoz való betérjesztését f. hó 20-ra varják. A „Nordd. All. Ztg.“ abban a helyzetben van, hogy teljesen koholtnak jelenthesse ki azt a hirt, hogy a kormány ellenvetés nélkül beleegyeznek a hadsereg békelétszámának egy évre való megállapításába.

Uj bolgár kölcsön.

A „Bulgaria“ és a „Svoboda“ szerint tárgyalások folynak uj bolgár kölcsön létrejötteléhez még a szobranye jóváhagyása szükséges a jövő ülészakában.

Időjárás.

Légnymás: reggel 7 órakor 757,5 mm., délután 2 órakor 755,3 mm. Hőmérséklet reggel 7 órakor $9^{\circ} + 13,5$, délután 2 órakor $9^{\circ} + 20,3$. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 4, délután 2 órakor DK. 5. Felhőzet: reggel félborult, délután félborult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 3 milliméter.

Filharmonikusok közgyűlése.

— Október 16. —

Az aradi filharmonikusok egylete a mult hétről elnapelt évi közgyűlését vasárnap d. e. 11 órakor tartotta meg.

Az ülésen Weidenfeld Lajos elnök lete alatt jelen voltak: Özv. Kövér Gáborné, Kövér Mártha és Erzsike, Roszlányi Imréné, Grünzweig Irma, Assael Emma, Segall Gabriella, Robitsek Agoston dr, Bujá Sándor, Keresztes Ferencz, Preisinger József, Barth Lajos, Schönthal Gyula, Vas Sándor dr, Vizer Dezső, Himpfner Béla, Assael Zsigmond, Persa Péter, Keresztes Ferencz, Dáni János, ifj. Tones Ede, Karász Oszkár.

Elnök a jelenlevőket üdvözölve felkéri Dancs Ferencz titkárt az évi jelentés felolvasására, Keresztes Ferencz és Dáni Jánost a jegyzőkönyv hitelesítésére, A jelentés az egylet viszonyainak konsolidált voltát tükrözteti vissza. Örömmel vétetett tudomásul, hogy az egyleti tagok száma 406.

Az évi jelentés valamint a számvizsgáló bizottság jelentése tudomásul vétetvén, Robitsek Agost dr indítványa a lelépett választmánynak jzkönyvi köszönet szavazása egyhangulag elfogadtatott. A választás megéjtésére kiküldettek: Robitsek Agoston dr, Preisinger József és Persa Péter.

Barth Lajos lendületes szavakban méltatja Weidenfeld Lajos elnök bokros érdemeit az egylet körül, indítványozza, miszerint közfelkiáltással ujra választassák meg. Az indítvány tetszéssel fogadva percekig tartó éljenzéssel határozattá emellettett.

Alelnökök lettek: Institoris Kálmán 23, Sallay Béla dr 23 szavazattal, titkár Himpfner Béla 22, jegyző Assael Zsigmond 21, pénz és szertáros Széchy Akos, ellenőr Bujá Sándor és ügyész Tolnai János dr 23—23 szavazattal, Választmányi tagok: Dáni János, Dietrich Mór, Jánosy Béla dr, Márai Mátyas, Klein Soma, Kosztolányi Imréné, özv. Kövér Gáborné, Keresztes Ferencz, Leopold Rezső, Mandl Vilmos, Perger János dr, Gebhart István, Robitsek Agost dr, Robitsek Soma, Schönthal Gyula, Karász Oszkár, Stepniczka Manó, Várhelyi Béla, Wadowszky Gusztávné, Martiny Mátyas, Keresztes Ferencz, Avarffy Imre úr, Vizer Dezső, Budics Adám, Segall Gabriella, Vass Sándor dr, Szárnyasy Béla, Bajzafy János, Persa Péter és ifj. Tones Ferencz. Szavazók: Preisinger József, Wadowszky Gusztáv.

Az indítványok tárgyalása hosszú vitát eredményezett. A tervbe vett pártoló tagsági díj ellenzése, és a működőkének leszállítása, hosszú vita után mellőztetett ellenben elfogadtatott Bujá Sándor indítványa, hogy az egyleti tisztikar jövőben nem 1, hanem 3 évre választandó. Weidenfeld Lajos elnök tulhalmozott teendőire való hivatkozással lemond az elnöki tisztségről. E váratlan mindenkit meglepő bejelentés kinos hatást gyakorolt. Méltó kifejezést adott ennek Robitsek Agost dr ki magvas beszédben kéri Weidenfeldet a tisztség megtartására. Zajos tüntető éljenzés követte a szavakat mire Weidenfeld kijelenti, hogy hajlandó továbbra is megmaradni. Institoris Kálmán indítványa a férfikarnak együtt működése a Kölcsey-dalkörrel, a választmányhoz utasított, mire a közgyűlés déli 1 órakor befejeztetett.

Időjárás a mai napra.

A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Október 18. —

Eső.
Szeles.

Az

„ARADI KÖZLÖNY“

előfizetési árai:

Helyben	Vidéken
házhoz hordva:	szétküldve:
Egész évre 12 frt — kr.	Egész évre 14 frt — kr.
Fél évre 6 frt — kr.	Fél évre 7 frt — kr.
Negyed évre 3 frt — kr.	Negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt — kr.	Egy óra 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 5 kr, vidéken 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KÖZLÖNY“ kiadóhivatalának küldendők, ugyszinte ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság“.

H I R E K.

Október 18. Kedd. Róm. kath. naptár: Lukács. — Protestáns naptár: Lukács. — Görög-keleti naptár (október 6.): Tamás. — A nap két 6 óra 25 perczkor, nyugszik 5 óra 3 perczkor.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola. földszint.

Október 18. Fogyasztási adók megváltása d. e. 9 órakor a városházán.

Október 18. Arad város közigazgatási bizottságának ülése délután 4 órakor.

Október 30. A reformáció ünnepe.

— A hivatalos lapból. A király lovag Oberberg Károly nyugállományu honvéd alezredesnek és törvényes utódainak a magyar nemességet az „ördög-porubai“ elnökével díjmentesen Löw Károly zsolnay posztógyárosnak, az ipar téren szerzett érdemei elismerésül, Ferencz József-rendem lovagkeresztjét Szuk Lipot a nemzeti zenede tanárnak pedig a zenészet terén szerzet érdemei elismerésül, a koromás arany érdemkereszt adományozta.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Arad megye és Arad város közigazgatási bizottságai ma rendkívüli ülést tartanak. A megyénél reggel 9 órakor, a városnál pedig délután 4 órakor ül össze a bizottság.

— **Neudek Henrik** 33. sz. gy. ezredbeli őrnagynak, a felülvizsgálat alapján „ezidőszerint szolgálatképtelen” gyanánt, várakozási illetékekkel, egy év tartalmára való szabadságolását, rendelte el a király.

— **Őszi vasárnap.** „Hervad már ligetünk, diszei hullanak” sóhajtott fel egykor Berzsenyi egyik ódájában, aminek czitálása teljesen felmentene engem, a jelen gyermekét, hogy továbbra is ez unalmas, százszor és százszor meglantolt thémáról énekeljek, de mikor a tegnapielőtti vasárnap oly szép oly nagyon szép vasárnap volt! Az őszi lanyha napsugár, mely tudvalevőleg „süt süt, de nem melegít,” valódi passzióval szűrődött át a sárguló lombok között, mit lanyha szellő rezgetett meg, s egy-egy csomó aranykévét vágott oda a szabad levegőt élvező leánykák és asszonyok felhuzott napernyőjére. De a nagy mamák sem panaszkodhatnak ám! Őket is meg-meg czirógatta az a mindenkit egyformán üdítő napsugár, s visszaadta lelküknek tisztá tükrét, szívüknek édes nyugodtságát. De büszkén is mondogatták ám: „Látjátok, a vénasszonyok nyara még mindig kitesz magáért!” Pedig csak olyan ez már, mint az ő életük: a bucsuzó nyár utolsó, fájó csókja ez; csalfa és váltózkony akár a kaczer asszony, Behálózza az embert aransugaraival, elhitei vele, hogy nyár van, hogy aztán biztosan az ővé, — a földé lehessen. De tegnapielőtti a tiszteséges asszonyt játszta a mi öreg öszünk. Jól viselte magát egész nap, csak úgy éjfél tájon kezdett makrancoskodni, s egy-egy hangos morgással jelezte, hogy tud ám ő nem kedves lenni. De fel is használta a napot a közönség. Mint a tarka pillangók a tavasz jöttével, úgy tünnek fel egyenkint a mi szép asszonykánk és hölgyeink könnyű öltözetben a közön, s élvezték azt amit bizony még egyszer aligha fognak egy évig élvezni. A várbán is szép intelligens közönség üdült, mert hát az Isten napja egyformán süt civilre és bakára!

— **A törvényhatóságok bizottságai és a népszámlálási eredmények.** A meyerendezési törvény, mint tudva van, azt rendeli, hogy a törvényhatóságok bizottsági tagjainak száma 10 évenként, a népszámlálási eredmények alapján állapítsák meg. E rendelkezés folytán a tekintettel a legutóbbi népszámlálási eredményeire, kimutatás készült a belügyminiszterumban arról, hogy a legközelebbi tíz évre, miként lenne megállapítandó a törvényhatósági bizottsági tagok száma. Kitűnik ezen összeállításból, hogy a megyei bizottsági választott tagok száma a népszámlálási eredmények szerint 11528-ról, a jelenlegi számról, 12185-re emelendő, vagyis 657-tel szaporítandó lenne. A szaporodás szüksége 46 megyénél mutatkozik 13-nál változatlanul tartandó fenn az eddigi létszám, 4-nél pedig — Arva-, Nagyküküllő-, Szepes- és Szilágymegyékénél — a bizottsági tagok száma leszállítandó lenne. A városi törvényhatóságok mindenikénél, Baja és Komárom kivételével, a hol nem állott be az emelés szüksége, szaporítandók lennének a bizottsági tagok és pedig együttvéve 394-el, a mi a megyéknél mutatózó többlethez viszonyítva azt tanúsítja, hogy hazánk népesedési viszonyai jóval kedvezőbb alakultak a városi, mint a megyei törvényhatóságokban.

— **Fogyasztási adók megváltása.** Arad szab. kir. város területén lévő bór, sör és szesz italmérési, továbbá hus és cukor fogyasztási adók megváltása iránt ma délelőtti 9 órakor a városháza emeleti kistermében árverés lesz. Az árverés az aradi pénzügyigazgatóság kiküldöttje jelenlétében fog megtartatni. Azon felek a kik adónemek szerint csoportosulva a megváltásra ajánlatot akarnak tenni, vagy mindnyájan személyesen tartoznak jelentkezni vagy magukat hitelesen meghatalmazott egyén által képviseltetni.

A püspök Makón. Makóról írják lapunknak D e s s e w f f y Sándor megyés püspökünk az egész hetet gazdasági ügyeinek szentelte. A napokban kopáncsi pusztájára rándult ki, s meglátogatta az általa ott létesített iskolát is. Az egyházfejedelem e hó vépeig lesz városunk falai között.

— **Az aradi honvédegyelet és a budapesti honvédünnep.** Az aradi honvédegyelet közgyűlésének megtartása f. hó 30-ára lett határozva. A budapesti honvédünnepre vonatkozólag határozatba ment, hogy az aradi honvédegyelet felhívást fog intézni az összes hazai honvédegyesületekhez az iránt, hogy f. hó 25-én az ügy egyöntetű megbeszélése végett Aradra tanácskozássra gyűljenek össze. A vértanu-szobor bizottságnak ama kérése, hogy a nagyváradi ifjuság által gyűjtött, s a vértanuk kivégeztetési helyének megvásárlására szánt összeget a vértanu-szobor bizottsághoz javasolják átadatni, és az ügy határozathozataláig a közgyűlés elé lesz terjesztve. A „B. H.” vasárnap között cikkére vonatkozólag pedig Lukácsy Miklós kijelentette egyik munkatársunknak, hogy ama kérdéses cikkben foglaltak tisztán az ő egyéni véleményei.

— **Az állandó kataszter jövő évi működésének programja** következőleg van megállapítva. A kataszteri háromszögelés és határleírás Pozsony, Nyitra, Gömör, Szatmár, Bihar- és Arad megyékben; a részletes felmérés Pozsony, Nyitra, Abauj-Torna, Borsod, Szatmár, Bihar- és Arad megyék egyes részeiben fog történni (az eredmény, tekintettel — nagyobb részt hegyes és apró földrésztetekkel bíró tagozott vidékre, úgy a háromszögelést, mint a határleírást és a részletes felmérést illetően mintegy 48—52 négyszög mértföldre irányozható elő.) A mérnöki nyilvántartást a hiteltelekkönyvi betétszerkesztés szükségleteihez képest fogják vezetni s az e célra szükséges térképmásolatokat is elkészítik.

— **Az aradi kaszinó választmánya** vasárnap délelőtti ülést tartott, melyen a kaszinóegylet közgyűlésének határnapja november 24-ére fűzetett ki s az igatóság megbízott az előkészülettel. Szontágh Gyula elnök az anyagi viszonyok kedvező alakulásáról tett jelentést, mely örvendetes tudomásul szolgált. Végül határozatba ment, hogy jövő évi május 1-én új helyiségbe megy a kaszinó. Helyiség szerzéssel az igazgatóság bízott meg.

— **Tanfelügyelői kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister; dr. Dengi János lugosi főgymnasiumi helyettes igazgatót — egyelőre ideiglenes minőségben — Krassó Szörény vármegye kir. tanfelügyelőjévé nevezte ki.

— **Difteritisz.** Aradon a gyermekek réme még egyre kísért. Tegnapi két új beteget jelentettek be. E hó 6-ától tegnapig összesen 49 betegedés történt.

— **Az urbéri rendezés érdekében.** Bihar megye őszi közgyűlésén elhatározta, hogy a közös fordulokban fekvő földeknek és a közlegelőknél gazdasági használatának törvényhozási uton leendő szabályoztatása érdekében felirattal fordul a képviselőházhoz, egyszersmint felkéri társtörvényhatóságokat, hogy az ügyet hasonló szellemű felirattal támogassák.

— **Aradváros pénzügyi bizottsága** tegnap délután 4 órakor ülést tartott, melyen a vágóhidépítési 64 ezer forintos kölcsön részletes tervezetét vette tárgyalás alá. Az osztrák földhitelintézet ugyanis 64000 frtra most már 4 és fél százalék kamat és 0.52 százalék tőketörlesztés mellett bocsájtja 50 évre rendelkezésre a kölcsönt, ha a leküldött szerződést november hó 1-éig aláírva felküldik. A pénzügyi bizottság a részletes terveket és a törlesztési tervezetet pártolól fogadta el.

— **A bíróságok köréből.** A m. kir. igazságügyminister: dr. Kátóna Béla temesvári kir. ügyész a budapesti és dr. Gózdú Elek karánsebesi kir. ügyész a temesvári kir. ügyészséghez áthelyezte.

— **Több aradhegyaljai szőlőbirtokos** azon kérelemmel fordult a kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumhoz, hogy az állami szőlőtelepekről rendelt szőlővesszők után a díjmentes szállítmány kedvezményét engedélyezze. Ezen kérvény elintézését a nevezett miniszterium 65,968. sz. a. kelt leiratában felhívta az aradi kereskedelmi és iparkamarát, miszerint az érdekelt szőlőbirtokosokat figyelmeztesse a m. kir. államv. utak helyi díjszabásában fennálló XIV. kivételes díjszabásra, mely szerint szőlővesszők a magyar kir. államv. utak összes vonalafu a február 1-től november hó végeig terjedő időszakban tetszés szerinti mennyiségben való feladás esetén is a különben legalább 5000 klgért való díjfizetés felmentéséhez kötött. A) osztály tétélei mellett gyorsárúként szállíttatnak. Ezen kivételes díjszabás alapján 100 klg. gyorsárúként feladott szőlő szállítási díja például Kecskemétről Aradra csak 74 frt tesz a 285 krnyi rendes gyorsárú és 120 krnyi rendes teherárú-díjtétel ellenében. Tekintettel arra, hogy az említett kivételes díjszámítás érvényesítésével éppen a phylloxera által sújtott szőlőbirtokosok támogatása czéloztatott, és hogy ezen kivételes díjszámítás mellett úgy a szállítási költségek telhető csökkentéséről, mint a gyors továbbításról az itt szóban forgó közgazdasági érdekeknek megfelelően már eléggé gondoskodva van: a kereskedelemügyi miniszterium kijelenti, hogy továbbmenő díjleszállítást illetően díjmentes vasuti szállítást elvi szempontból nem engedélyezhet. — A szőlőbirtokosok nevei a miniszterium által nem közöltetvén, az aradi kereskedelmi és iparkamara ezen az uton kívánta a keresk. miniszterium elhatározását az érdekeltek tudomására hozni.

— **Sulyos baleset.** K o s József 16 éves napszámost baleset érte. Vasárnap délben ugyanis kint halászott a zsigmondházi malomban, hol oly szerencsétlenül kapta el bal lábát a kerék, hogy a felső szár ketté tört. A szerencsétlent a közkorházban ápolják.

— **Beszűntetett tanítói állás** Uj-Szt. Annán — mint levelezünk írja — e hó 15-én az ipariskolai bizottság ülést tartott, melyen elhatározta, hogy egy ipariskolai tanítói állást beszüntet. Szt.-Annán, hol 149 iparos tanonc van, bizony nem kellene beszüntetni a tanítói állást, hanem jó volna arról gondoskodni, hogy ne csak 20—25 iparos tanonc látogassa az iskolát.

— **Utátvétel.** A kurtiesi, sofronyai és nagyváradi külhatárbeli utakon már befejeztettek a földhányási, kavicsolási és kőalpozási munkálatok. Az elkészült munkálatokat ma délután veszi át Aradváros kövezeti bizottsága.

— **Battonya a kolera ellen.** A kolerának Szegeden való fellépése miatt — mint battonyai tudósítók írja, — a privigyei főszolgabíró felkérte a battonyai főszolgabíroságot; hogy tegyen intézkedést arra nézve miszerint a Mezőhegyesen dolgozó körülbelül 3500 privigyei járásba tartozó munkás, ne Szegeden, hanem Kétegyháza, Csaba, Hatvanon keresztül szállítsák haza és hogy minden csoport elindulásának idejét, a kellő intézkedések elrendelhetése végett, táviratilag tudassa, mert másképp nem képes a járványnak elejét venni, mely az ottani roppant sanyaru helyzetben lévő nép között bizonyára termékeny talajra találna.

— **Az aradi szegény tanulókat** segélyező egyesület választmánya f. hó 18-án (ma) d. u. 4 órakor városháza emeleti kis termében ülést tart, melyre a választmány összes tagjait és tisztviselőket ez után is tisztelettel meghívja A x e l n ö k s é g.

— **Tanítói pályázat.** A nagyváradi községi polgari fiúiskolánál egy segédtanítói állás rendszeresített a mennyiség és természetén ranszékre 500 frt fizetés 200 frt lakbér javadalmazással. A pályázati kérvények október 25-ig az iskolaszék elnökségéhez terjesztendők be.

— **Másodvirágzás.** Az enyhe őszi napsugár újra kicsalta az Andrássy tér vadgesztenye fáinak virágrügyeit. Teljesen kifejlett virágok mosolyognak le a hervadó levelek közül.

— **A tornyai orvos.** Említettük, hogy dr. Neth Jánost, a tornyai községi orvost megválasztották Verőczen szintén községi orvossá. Neth orvos, a tornyaiak öröme, nem fogadta el a verőcei állomást.

Juliska, Ötvös Mariiska, Osztezzetzer Nanetta, Paulik Erzsike, Waller Irma, Mikla Ilona, Gluig nővérek, Krajrák Teréz, Neumann Juliska, Togyerás Kornél, Arrai Helén, Kovács Róza, Weiszbeun Regina, Horváth Mariska, Zsákány nővérek, Kuzmann nőv., Singer Berta, Spitzer Riza, Raiz Ilonka, Weisz Bertha, Gyivin Mariska, Schulcz Mariiska stb. stb.

A s z s z o n y o k: Takácsné, Molnár Lászlóné, Mollik Károlyné, Rettenbacher Józsefné, Komlócziné, Blaha Erazwauzné, Neumayerné, Rétger Istváné, özv. Román Julia, Tozzonyi Ferenczné, Oszterretszerné, Paulik Istváné, Miklané, Glutig Józsefné, Krajnákné, Neumann Istváné, Togyerásné, özv. Orrai Lajosné, Kovácsné, Weiszbrunné, Horváthné, Spitzerné, özv. Kuzmanné, Ráczné, Weisz Bernáthné, Schultzné stb.

Színház.

A színház műsora:

Október 18. (Kedd) Dózsa György, Jókai történeti drámája (Goth Sándor felléptével).

Október 19. (Szerda) Szegény Jonathán, operette.

Október 20. (Csütörtök) Saint-cyri kisasszonyok, vígjáték.

Október 21. (Péntek) Saint-cyri kisasszonyok, vígjáték előszőr.

Október 22. (Szombat) Kertészleány, operette.

Október 23. (Vasárnap) Délután Uff király, operette, este Bukow.

Október 24. (Hétfő) Bolondok háza, bohózat

A diurnista.

— Premier. —

A krisztinavárosi szinkörből sepete le a forgószél hozzánk ezt a színműirodalmi remeket. Címe a Diurnista, szerzője Kövessy Albert, egykori komikusa az aradi színtársulatnak.

Hogy miért hívják ezt a „fővárosi életkép”-et éppen Diurnistának, azt talán maga Kövessy Albert sem tudná megmondani, mert egész joggal elkeresztelhetnék komfortáblisnak, szappanosnak vagy nőszabónak is, mivel a diurnistának legkisebb köze sincs a történet meséjéhez, ha ugyan a darabnak meséje egyáltalában lenne. A benne mozgó alakok összefüggés nélküli beszédéből, öt leányos apából, városligeti panorámából, iparlovagokból, pereczés inasokból, rendőrökből és csavargókból következően, ugyanaz a meséje ennek is szóról-szóra, mint a Fennelányoké. Még a befejezés is kvadrál tökéletesen. Egyetlen „ujalak van benne: Sanyaró Vendel, ki a „Borszem Jankó”-ból talál fel egy csomó nyöszörgést akkor, mikor a színre kell jönnie, illetve, mikor őt a szerző hajánál fogva előrántja. Izetlen együgyűségek egész tárháza ez az Orfeum szagu életképtelen kotyvaszték, mely vasárnap délutánunkint tulzajos hatást kelthetne az aradi színház karzati publikuma előtt is.

Az előadás ellen semmi kifogásunk. Sziklay pompás Sanyarót ábrázolt: azt hitte az ember, hogy az élczlapbeli híres alak lép ki a betűk közül, oly hüen utánozta a mintát. Margó Zelma, (Csalogány Zelmira) csinosan énekelt, Sz. Németh kedélyesen mókázott örületes szerepében. A többiek is elkövettek minden lehetőt, hogy az együgyű alakokból valamit teremtsenek. A ház egészen megtelt.

— Leszkai Andor debreczeni szinigazgató ma személyesen nyújtja be kérvényét Aradváros szinügyi bizottságához az általunk ismeretett debreczeni utra vonatkozólag, mely, a mint halljuk, csakugyan megtörténik. Felémlijük azt is, hogy a szinügyi bizottság a legközelebbi napokban ülést tart.

— Vasárnapi előadások, Délután a Pepsita operettet adták, szokás szerint zsufolt ház előtt. Az előadás összevágóan ment, a hálás publikum Sziklay és Nyilassy jóízű mókáin és rögtönzésein tele szívből kaczagott. — Este a Vörössapkát láttuk, kissé vontatott kedvetlen előadásban. Somló négyjütő dalait sokszor megtapsolták és ismételték Violáéval együtt, ki mind jobban mind jobban megmutatja, hogy

a baritonista- szerep közre határozottan beválik. A szereplők közül még Gergely Vedres, Arányi Bella, Szepesi Gnsztáv, Follinuszné és Nyilassy érdemelnek dicséretet. A ház eléggé megtelt.

Színházi hírek Ma Goth Sándor új tag fellépésével Dózsa György Jókay Mór tört. drámája kerül Színre, Goth Bernát játsza Szerdán Szegény Jonathán, csütörtökön Boiszy boszorkány operette kerül színre, amely a multkor Margó Z. betegsége miatt maradt el. Műsor: Pénteken Saint-Gyri kisasszonyok vígjáték előszőr: Szombaton Kertészleány operette. Vasárnap d. u. Uff király, este Bukow: Hétfőn Bolondok háza új bohózat, amely a nyár folyamán a fővárosban több mint 60 előadást ért. A legközelebbi operette udjondság Kis molnárné lesz, a drámai személyzet pedig, Galathéa drámára készül.

Utolsó posta.

— október 17.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tudósítása. —

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső báró.

Jegyzők: Eszterházy Kálmán gróf, Josipovich Géza, Molnár Antal.

A kormány részéről jelen vannak: Szapáry Gyula gróf miniszterelnök, Szegény Marich László, Lukács Béla, Szilágyi Dezső, Bethlen András gr., Josipovich Géza, Csáky Albin gróf, Fejérváry Géza b., Wekerle Sándor.

Elnök jelenti, hogy a miniszterelnök átirata szerint a király köszönettel vette a képviselőház üdvözlését nevenapja alkalmából, továbbá hogy Rudnai Béla képviselő főispánná neveztetett ki és ez alkalomból a szakolczai mandátumról lemondott. Az új választás iránt megtétettek az intézkedések.

Jelenti, hogy az igazságügyminiszter megküldte jelentését.

Jelenti továbbá, hogy a budai honvédszobor bizottsága meghívta a képviselőházat a november 2-ára kitűzött szobor leleplezésre.

Ötvös Károly a meghívó apropójából szól, kijelentve, hogy interpellációt jelentett be ebben a kérdésben, most azonban kéri hogy tüzzék napirendre a meghívást holnapra s akkor eláll bejelentett interpellációjától.

Ugron Gábor hasonlóképen nyilatkozott. Szapáry Gyula gróf miniszterelnök kéri a házat, hogy fogadja el azt a javaslatot. (Helyeslés.)

A ház abban állapodott meg, hogy holnap délelőtt fél 10 órakor tartandó ülésen tárgyalás alá veszi ezt a meghívót.

Madarász József azt sürgeti, hogy a honvédszobor-bizottság meghívójának letárgyalása előtt egyebet a ház ne tárgyaljon.

Elnök: Ez természetes.

Táviratok.

A király Budapesten.

Budapest, október 17. (Saj. tud. táv.) Ő felsége a király ma reggel 6 óra 13 perczkor a magyar államvasutak külön udvari vonatán Gödöllőről Budapestre érkezett. A pályardvarban Pekáry József főkapitányi helyettes volt jelen. A király a pályaudvarból budai palotájába hajtatott s délután 4 órakor visszautazott Gödöllőre.

A miniszterelnök indítványa.

Budapest, okt. 17. (Saj. tud. táv.) A szabadelvűpárt mai ülésén Szapáry gróf bejelentette, hogy indítványozni fogja holnap a képviselőházban, hogy a képviselőház vegye tudomásul a honvéd-ünnepély meghívóját, s ki a képviselők közül résztvenni óhajt, meghívóját a háznagynál átveheti, különben kijelenti, hogy a közvélemény a tervezett ünnepély mellett van, csak az ellenzéki okvetlenkedés izgat ellene.

A Hentzi-szobor.

Budapest, október 17. (Saját tud. táv.) A Hentzi-szobor ügyében a nemzeti párt tiltakozik azon állítás ellen, mintha pártjában vélemény különbség volna Apponyi beszélt egyedül, tegnapi ülésükön és javaslatát egyhangulag elfogadták, hogy azonban mit javasolt Apponyi arról hallgat a nyilatkozat. A függetlenségiiek ma elhatározták hogy minden megengedhető eszközzel ellene dolgoznak a Hentzi-szobor megkoszoruzásának. Holnap erre nézve határozati javaslatot terjesztenek be. Mindezekkel szemben a kormány álláspontja nagyon világos. Ha lehet, keresztül viszi tervét. Ha nem, viselje érte a felelőséget az ellenzék mely a terv kivitelet megakadályozta.

Tolvaj a Gödöllői kastélyban.

Budapest, okt. 17. (Saj. tud. táv.) Gödöllőn, a királyi kastélyban tolvajt fogtak a minap. E hó 1-én a királyné első komornyikjának nyitva levő szobájába hatolt be a tolvaj és az íróasztal fiókjából kilopott egy százforintos bankót. Természetesen nagy riadalmat keltett a kastélyban a tolvajság hire, melylyel első sorban a szolgaszemélyzetet gyanúsították. Lenárd Pál csendőr főhadnagy azonban tíz napi nyomozás után kiderítette, hogy a tolvaj egy levelhordó, ki már tíz év óta jár be levelekkel a királyi kastélyba s akit eddig mindenki megbízható embernek ismer. Ő vette ki a tárczából a százas bankót s csak éppen annyi ideje volt, hogy a százast felváltsa, el nem költethetett belőle semmit. A tolvajt átadták a járásbírósnak.

A kolera.

Budapest, október 17. (Saj. tud. táv.) A pesti barakkórházban hétfőn éjféltől délig 20, a budaiban 1, összesen 21 beteget vettek föl. A betegek a következők:

Topolszki György, soroksári-ut és védgát-utca sarok. Kosik István, Kohári-utca 6. Kosa Somogyi István, napszámos O-Buda, Luczenbecher-féle hajó. Pekarek Ferencz gyári munkás, hölgy utca 25. Kertész Julianna gyári munkásnő, hölgy-utca 12. Lakics Julia 13 éves, X. ker. Ludvigh-féle szállás. Kräuter Erzsébet, löportárduló 1713. Grem Ferencz, József-utca 61. Schwebel Salamon, ujkórház felvételi iroda. Rimdel Mihály, k.-váci-ut 94. Horváth Mari napszámosnő, Virág Ignác, ujkórház, felvételi iroda. N. N. férfi, Valero kaszárnya előtt, Leitner Fanny, k.-váci-ut 13, N. N. férfi. Ferencz-József rakpart I. számú raktár. Artner József, Dávid-utca 12. Barabás Anna. kis hajcsár-ut 1587. N. N. férfi, k.-váci-ut 156, Rózsa-fél vegyészeti gyár. Kána Mari külső-váoz-ut, szükségbarak. N. N., visegrádi-utca 9. N. N. férfi, ujkórház, felvételi iroda. Ejjél óta ma délig a pesti barakkórházban 4, a budaiban 1, összesen 5 halálozás fordult elő.

Budapest, október 17. (Saj. tud. táv.) A betegek száma szombat éjjél óta csökkent, a halottaké alig változott. A balparti barakkórházban maradt szombatról 103 beteg, ma 21 ujat szállítottak be, tehát hárommal kevesebbet, mint a megelőző huszonnégy órában. Szombaton 10, vasárnap 11 beteg halt meg s mig szom-

baton 14-et, vasárnap 16-ot bocsátottak haza gyógyultan. Most tehát 98 beteg van ápolás alatt.

A jobbparti kórházban a 16 régi beteg közül 1 meghalt vasárnap 4 ujat vittek be.

A járvány kitörése (szeptember hó 26-dika) óta vasárnap éjfélig a fővárosban 545 ember betegedett meg, a kik közül 208 meghalt, 183 pedig meggyógyult, nem számítva a katonákat és a magánházakban ápolat betegeket.

Budapest, okt. 17. (Saj. tud. táv.) A kolera ma emelkedett, mi vasárnap után természetes. Este hat óráig 32 betegedés, 9 halálozás fordult elő.

Á török szultán adománya.

Budapest, okt. 17. (Saj. tud. táv.) A török szultán a járvány sulytotta bupapestiek részére száz török forintot küldött Gerlóczynak.

Botrány a közgyűlésen.

Szentes, október 17. (Saj. tud. táv.) A mai városi közgyűlésen botrányos állapotok voltak. Balogh és Sima skandalózus jelenése, hecczet rögtönöztek, mert a fölöttes hatóság a polgármestert vissza helyezte állásába. A polgármester előbb felfüggesztette, később azonban kénytelen volt a közgyűlést csendőrökkel feloszlatni. Estére Hock és Hegyi plébános, Simával a Hentzi-szobor ügyében népgyűlést hívtak össze.

A temesvári főispán.

Temesvár, október 17. (Saj. tud. táv.) Ronay főispán mint a torontáli ármeztető társulat elnöke, a társulatnál nagy rendetlenségek nyomára jött. Mint egy 20000 forint hiányzik melyet társulati közgei előlegkép vettek fel, de nem számoltak el, vizsgálat folyamatban van.

A görög kormány romániai követe.

Athén, okt. 17. (Saj. tud. táv.) A görög kormány a diplomáciai összekötetést románival megszakította, s követét már hazahívta.

Közgazdaság.

Aradi gabnavásár.

- Saját tudósítónktól. -

- október 18.

(S.sz) Szilárd irányzat és csekély behozatal mellett elkelt:

600 métermázsa b u z a 6 frt 70 krtól 7 frt. 25 kr-ig.

100 métermázsa ó-t-e-n-g-e-r-i 4 frt 20 krtól 5 frt 30 kr-ig.

700 métermázsa u-j-t-e-n-g-e-r-i 3 frt. 20 krtól 3 frt 30 kr-ig.

A szőlősgazdák kedvezménye. Az 1892. évi XV. t.-cz. 3 §-a szerint nyílt községekben azok a szőlősgazdák, akik szeszes italok kimérésével vagy kismértékben való elárúsításával nem foglalkoznak, boritaladó fejében a saját termésű boraiktól a házi szükségletre szánt bormennyiség után az 1893. évi január hó 1-től fogva nem a bor és sör italadó árszabás szerinti teljes boritaladót, hanem csak az eddigi borfogyasztási adónak megfelelő részt tartoznak fizetni.

Azok a szőlősgazdák, akik ezt a kedvezményt az 1893. évre igénybe venni óhajtják, tartoznak ebbeli igényüket a községi előljárásnál bejelenteni. Ez alkalommal bejelentendő az illető szőlősgazda neve, lakhelye, házszáma, a házbeliiek száma, a bejelentő szőlő birtokának terjedelme, a házi fogyasztásban felhasznált bor évi átlagos mennyisége, a folyó évi remélhető termés hektoliterekben, a házi fogyasztásra nagyban, vagyis 1893. évtől

kezdve 56 litert tevő mennyiségben való eladásra szánt bor mennyisége hektoliterekben. Ha a kedvezményes adózásra igényt tartó szőlősgazda egész bortermését házi fogyasztásra akarja felhasználni, köteles abban az esetben, ha termése 5 hektolitert meg nem halad, az egész termés után a kedvezményes adót a szőlőcsefrének és szabályok 17. §-a értelmében való bejelentése, vagy pedig a bortermés szokásos felvétele alkalmával (bor és husfogyasztási adótörvények és szabályok 48-49. §.) azonnal lefizetni. Az a szőlősgazda ellenben a kinek termése 5 hektolitert meghalad, vagy az, aki termésének egy részét nagyban, vagyis 1893. évtől fogva legalább is 56 litert tevő mennyiségben óhajtja elárúsítani, a bor és husfogyasztási adótörvény és hivatalos szabály értelmében szemleivet nyer. az adót, amennyiben adómentes leszámításnak nem volna helye a fennebb idézett összeállítás 42. §-a értelmében, a két havonként tartandó rendes leszámolások alapján fizeti.

A Jó szlv sorsjegyek. XIV. tegnap délutáni húzásánál a következő számokat húzták ki. A főnyereményt 20,000 frttal nyerte sorozatszám 5842 nysz. 16. 1000-1000 fortot nyertek: sorsz. 4068 nysz. 40 és sor. 3730 nysz. 4.-500-500 frtot nyertek sorsz. 1611 nysz. 53; sor 3382 nysz. 85: 100-100 frtot nyertek sorsz. sorsz. 582 nysz. 49: sorsz. 1319 nysz. 80; sorsz. 1919 nysz. 68; sorsz. 6780 nysz. 59; sorsz. 7236 nysz. 45. 25-25 fortot nyertek: 421-33, 1377-82, 2956-99, 3103-96, 3434-29 3767-57, 5424-87, 5808-56, 6718-17, 6892-63. 10-10 frtot nyertek: 1057-57, 1870-85, 2137-94. 3210-28, 5498-61, 3702-77, 3774-55, 4757-28, 5514-72, 6047-77. Ezenkívül még 500 sorsjegyet húztak ki egyenkint 2-1 forint nyereséggel.

Az aradi közúti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása. Szállított 1892. okt. 1-től 15-ig 19058 személy, bevétel 1961 frt 75 kr. Szállított 1850 frt 35 kr. Szállított 1892. jan. 1-től okt. 15-ig 362089 személy, bevétel 35696 frt 10 kr. Szállított 1891. jan. 1-től okt. 15-ig 318556 személy, bevétel 31154 frt 10 kr. Szállított 1892. okt. 1-től 15-ig 2543020 kilogramm teher, bevétel 1907 frt 67 kr. Szállított 1891. okt. 1-től 15-ig 2738030 kilogramm teher, bevétel 1207 frt 38 kr. Szállított 1891. jan. 1-től * okt. 15-ig 49864171 kilogramm teher, bevétel 21494 frt 81 kr. Szállított 1891. jan. 1-től okt. 15-ig 64107400 kilogramm teher, bevétel 26247 frt 95 kr.

Szeszüzlet.

- Október 17. -

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 51.-, kicsinyben 51.50 hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

- Az „Aradi Közlöny” távirati tudósításai. -

Budapest, okt. 17. d. u. 5 óra.

Table with columns: Gabona, F a j, Irányzat, 1000 kilogramm frt. Rows include Buza, Rozs, Árpa, Zab, Tengeri, Kaposzta-repcze, Köles, and Buza (tavaszi).

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén

Budapest, 1892. október 17.

Magyar aranyjárdék 6% 112.60
Magyar aranyjárdék 4%

Table of exchange rates and prices for various goods like Magyar papírjárdék, Magyar vasuti kölcsön, Magyar keleti vasuti államkötvény, etc.

Szerkesztői üzenet.

Tiszai Dezső színgazgatónak (Kassa.) A nyilatkozatra hangjánál fogva nem adhatjuk le. A mi közönségünket egyáltalán nem érdekli a „Kassai Szemle” magatartása. Reputációja érdekében azonban itt szives kézséggel kijelentjük, hogy a „Kassai Szemle” rosszakaratúlag irt az ön társulatról, a mit itt abból egy szó sem igaz s hogy az ön működésével teljesen meg van elégedve ugy a kassai színgazgatás választmány mint a közönség.

T. V. (Arad) a költemény technikája igen szép, csinosan gördülnek a sorok is beane de a tartalom, a lényeg, kevés.

Aradvárosi színház. Évadberlet 18. szám. Haviberlet 18. szám. Includes a coat of arms logo.

Kedden, 1892. évi október hó 18-án:

Dózsa György.

Eredeti történelmi dráma 5 felvonásban. Irta: Jókai Mór.

SZEMÉLYEK:

- Ulászló király Szepesi. Szapolyai, erdélyi vajda Vedress. Perényi, főúr Sz. Németh. Bornemisza, főúr Gergely. Hegedűs, költő Somló. Dózsa György Pethes. Lőrincz, diák Nyilasy. Csáki Lora Báthory I. Rózsa, György arája Huszti H. Jónó Follinuszné.

Kezdeté 7 órakor.

Idegenek névsora Aradon.

- Október 17. -

Fehér Kereszt szálloda: Sach Adolf maganzó, Braşov. Vass szálloda: Br. Wasmer Adolf birtokos, Dombóvár. Gróf Bráda cs. és kir. kapitány, Debreczen. Zórád János hivatalnok, Szt.-Anna.

Nádor szálloda: Fi cher Jakabné kereskedőné, Batonya. Szegély Nándorné birtokosné, Batonya. Kohn Sándor kereskedő, Békés. Neumann Sándor kereskedő, Bedrich. Dorner Béla gazdász, Bánkut.

Magyar Korona szálloda: Scher N. birtokos, Csersző. Klein Benő kereskedő, Monyoró. Szűcs Jozsef Debreczen. Fischer Ferenc kereskedő, Debreczen. Ungar Mór bérlet, Monyásza. Kohn N. birtokos, Székudvar.

Arany Kulcs szálloda: Schwarz Bertta szobaleány. Nagyvárad. Haver Mihály szíjgyártó, Csersző. Schmidt János szabó, Pankota.

Vasuti szálloda: Antonescu István megyei tisztviselő, Lugos. Toth István kocsmáros, Temesvár. Nagy Sándor szabóságod, Kecskemét.

Felelős szerkesztő: Vásárhelyi Béla.

Nyiltér.

Van szerencsém tisztelt barátaimat és ismerőseimet ezennel értesíteni, hogy ma folyó hó 18-án délelőtt 10 órakor a temesvári izraelita templomban tartom egybekelési ünnepélyemet Guttmann Mariska kisasszonnyal.

Arad, 1892. október 17.

Tisztelettel:

Sparber J. Vilmos,

cs. és kir. örmeister a 33. számú gyalogezrednél.

* E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a sz. r. k.

1197 | 892,

793. 1-3.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy Kovaszincz község határában legelő elkülönítés folytán a kir. kincst. uradalomnak jutott 127⁴⁹⁶/1600 h. birtokrész 1892. évi október hó 1-től 1993. szeptember 30-áig terjedő egy évre alólirt m. kir. ispánság irodájában **1892. évi október 31-én reggeli 8 órakor** megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adadni fog. Kikiáltási ár év és kat. holdanként 12 frt. Az árverés megkezdése előtt írásos zárt ajánlatok is beadhatók, melyekhez 10 % bánatpénz csatolandó s bánatpénzül a szóbeli árveréshez is 10 % teendő le.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el még azon esetben sem, ha azok egy újabb árverés esetére kötelezőleg fentartatnak.

A bérleti feltételek alólirt ispánságnál megtekinthetők.

Lippa, 1892. október hó 13-án.

M. kir. ispánság.

M. kir. államvauatak miskolczi üzletvezetősége.

15883 | I. szám.

781. 1-3.

Pályázati hirdetmény.

(talpfák szállítása iránt.)

A miskolczi üzletvezetőség vonalaira 1893. évre 8500 db. ütközési és 97050 db. közbelső

I. rangú, 4200 db. ütközési és 47100 db. közbelső II. rangú talpfára van szükség, melyek szállítására ezennel nyilvános pályázat hirdetetik.

Ajánlható tölgy vagy telített és telítetlen bükk talpfa. Ha telített bükk talpfa ajánlatik a telítési mód az ajánlatban pontosan körülírandó.

A talpfák 1893. évi február 1-étől szeptember végéig egyenlő havi részletekben szállítandók.

A szállítási feltételekre vonatkozó határozmányok az összeg (25 és 15 kr) előzetes lefizetése mellett a budapesti nyomtatványtártól, a részletes pályázati feltételek pedig üzletvezetőségünkől díjmentesen megszerezhetők.

Az ajánlattevőkről feltételezik, hogy a pályázati és szállítási feltételeket jól ismerik s abban foglaltakat elfogadják és tett ajánlatukkal az azokra vonatkozó határozathozatalig szóban állanak.

A szállításra kiírt mennyiségre vonatkozó ajánlatok lepecsételve a miskolczi üzletvezetőség I. osztályához folyó évi november hó 15-én déli 12 óráig nyújtandók be ezen kulczimmal: „Ajánlat talpfák szállítására 15883 számhoz”, a bánatpénz pedig f. é. november hó 14-jéig teendő le az üzletvezetőség gyűjtő pénztáránál.

Miskolczon, 1892. október hó 12-én.

Az üzletvezetőség.

A silingyiai kegyes-alapítványhoz

tartozó mintegy ezer cat. hold erdő területen a 780 5-6.

téli makkoltatás

bérbe adandó. — Tudakozódhatni az alapítványi intézőségél Silingyán.

Kereskedelmi akadémiát

végzett fiatal ember,

ki a magyar és német nyelvet
tökéletesen bírja,

jó írással, elsőrangú vidéki üzletben

alkalmazást nyer.

Czím a kiadóhivatalban. 791 1-8

Nemesített

gyümölcsfa-eladás.

A paulis-baraczkai állami amerikai szőlőtelepen létesíteni szándékolt faiskola feloszlatván, az 1, 2 és 3 éves **nemesítések olcsó áron eladatnak.**

Miről a venni szándékozók azzal értesítettnek, miszerint ez iránti igényeiket a ménesi m. k. vinczellériskola igazgatóságánál **f. év november hó végéig** jelentsék be, mert a később tett jelentkezés nem lesz figyelembe vehető.

Ugyanott tekinthető meg a fajjegyzék és nyerhetni az ár iránt felvilágosítást. Ménés, 1892. október hó 1-én.

A m. k. vinczellér iskola igazgatósága.

750 8-8

Nagyérdemű közönség!

Áruházam nagyobbitása céljából

október hó 14-dikétől

áruházamban nagy eladást rendezek

UJDONSÁGOKBÓL

(tehát nem régi és állott tárgyakból)

GYÁRI ÁRON.

Férfi angol nemez kalapok.

Férfi fehérneműek.

Selyem és szövet esőernyők.

Nagy választék nyakkendőkből.

Férfi zsebkendők.

Férfi harisnyák.

Illatszerek és szappanok.

Utazó eszközök.

Eső köpenyegek.

Gyermekek játékok.

779 4-5

Diszmu-tárgyak, albumok, bronz tárgyak, plüchtárgyak, pénz, névjegy es szivar-tárczákból és más raktáron levő árucikkekből, mely ujdonságokra felhivom a n. é. közönség figyelmét.

Mély tisztelettel

MARESCI ALAJOS ARADON,

a „Jockey“-hoz, a Nádor-szállodával szemben.